

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

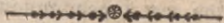

27

Folk-Sagor

9.

Trollpackans Dotter.

Är huru roligt,

Wid brasan förtroligt att höra talas om jettar och troll
Om vinterqvällen, Då trollen på hällen dansa sin ringdans i
stjernklar natt.

Kalmar. Hos Ströhm & Bröder Westin 1854.

Pris: 1 fl. 6ko.

Trollpackans Dotter.

För många, många herrans år sedan lefde en gammal drottning. Hon war en elak trollpacka, men hade den skönaste dotter under solen. Sjelf tänkte hon endast på huru hon skulle locka menniskor i förderfwet; och när en friare kom, sade hon, att den som wille ha hennes dotter skulle göra hwad hon ålade honom, eller ock dö. Många, förblinda af prinsessans skönhet, wågade wäl försök, men misslyckades, och då war det ingen nåd: de måste lägga sig på knå och — knack, höggs hufwudet af dem. Nu hände sig en gång, att det war en konungason, som äftwen hört talas om prinsessans skönhet, och han sade till sin fader: "Låt mig resa dit, jag will fria till henne!" — "Nej, det skall aldrig ske!" menade konungen, "går du dit, så går du förwisso döden till mötes." Då lade sig sonen till sängs och blef döds sjuk och låg sådan i sju hela år, och ingen läkare kunde bota honom. När fadern såg, att sonen skulle gå förlorad, sade han, full af hjertesorg till honom: "Res i Guds namn och försök din lycka; jag wet ingen annan räddning för dig!" Så snart sonen fick höra det, stod han upp, war frisk och helbregda, samt gaf sig förnöjd i väg.

"Wid han nu på resan red igenom en skog, såg han långt borta mellan träden en upphöjning på marken; men wid han kom närmare, förnam han, att det war magen af en menniska, som lagt sig der till hwila; och magen liknade i widd en ganfka stor jordhöga. Då den tjocke blef warse den ridande, reste han sig upp och sade till honom: "Om ni behöfwet någon i er tjenst, så tag mig!" Konungasonen swarade: "Hwad skulle jag med en sådan tjock menniska?" "Ack," sade den tjocke, "sådan du nu ser mig, will det inte säga myc-

fet; när jag riktigt breder ut mig, är jag tre tusen gånger tjockare." — "Är det på det wiset," swarade konungafonen, "så kan jag nog begagna dig; kom och följ med!" Och den tjocke följde efter konungafonen; men om en stund funno de i skogen en annan, som låg på jorden med örat mot gräset. Konungafonen sporde: "Hwad gör du der?" "Jag lyssnar!" swarade mannen. "Hwad lyssnar du efter?" — "Efter allt som sker i werlden, ty jag kan höra allting; jag kan till och med höra gräset gro!" Konungafonen sporde vidare: "Säg mig då, hwad sker nu wid hofwet hos den gamla drottningen som har den sköna dottern?" Han swarade: "Just nu hör jag swärdet susa, det hugger huswudet af en friare." Konungafonen sade: "Kom du med mig, dig kan jag ha nytta af." De drogo derefter längre fram och ut ur skogen; då kommo de till ett ställe, der de sågo ett par fötter ligga och något af benen war der äfwenledes, men desäs ända kunde de icke se; likwål, när de ytterligare hunnit ett godt stycke wäg, kommo de till kroppen och ändrigen också till huswudet. "Du war mig en lång best!" sade konungafonen. — "Ät," swarade den länge, "hwad vill det betyda mot när jag sträcker ut mig, för då är jag tre tusen gånger så lång och störré än det högsta berg på jorden. Jag vill gerna tjena er, om ni will ha mia." — "Kom med," sade konungafonen, "jag tror jag kan behöfwa dig!" Så reste de vidare och funno en, sittande wid landswägen med förbundna ögon. Konungafonen frågade honom: "Är du blind eller har du swaga ögon, så du inte kan uthärda dagsljuset?" — "Jo, det kan jag wisst," swarade mannen, men jag dörs icke taga af bindeln, ty hwad jag ser på, springer i stycken, så stor kraft ha mina ögon. Kan jag wara er till nytta, will jag gerna tjena er." — "Kom du också med," swarade konungafonen, "dig kan jag wisst ha gagn af!" De reste ännu vidare och funno en man, som låg midt i solhetan, men skakades ändå af köld i hela kroppen, så att ingen lem kunde wara stilla. "Hur kan du frysa på det wiset," frågade konungafonen, "solen skiner ju så warmt?" "Ät," swarade mannen, "ju hetare det är, desto mer fryser jag, och ju kallare det är, desto warmare är jag; sitter jag i elden, kan jag icke hålla ut för kyla, och sitter jag i is, kan jag icke hålla ut för hetta." — "Du war mig en underlig meniska," sade konungafonen, "men will du tjena mig, så kom

med.“ Nu drogo de längre fram och träffade en man, som räckte upp halsen och tittade sig omkring, som wille han se ut öfwer alla berg och backar. Konungasonen frågade: “Hwad ser du så nyfiken efter?” Mannen swarade: Jag har så goda ögon, att jag kan se öfwer skog och mark, öfwer berg och dal och genom hela werlden.“ Konungasonen sade: “Om du will, så följ med mig, ty en sådan som du saknar jag ännu.“

Sedan tågade konungasonen med sina sex tjenare in i staden, der den sköna och farliga prinsessan lefde; han gick till drottningen och sade: “Om ni will gifwa mig er dotter, skall jag göra hwad ni ålägger mig.“ — “Ja,” swarade trollqwinnan, “jag will ge dig tre uppdrag; werkställer du dem, skall du bli min dotters äkta man.“ Han sporde: “Hwilken är er första befallning?” — “Att du skall mig igen en ring, som jag släppt i Ridda hafwet,” swarade trollpackan. Då gick konungasonen hem till sina tjenare och sade: “Det första uppdraget är icke lätt; en ring skall upp; hemtas ur Ridda hafwet; kan nu någon af er ge råd?” Då sade han med de klara ögonen: “Jag skall se hwar ringen ligger!” och han såg ner i hafwet och sade: “Der ligger han wid sidan af en stor sten!” — “Jag skulle snart hemta honom.” förklarade den länge, “om jag blott kunde se honom.“ — “Jag will hjälpa dig!” ropade den tjocke; han lade sig ner, stäck munnen i watten, började dricka och drack ut hela hafwet, så det blef tort som en hårdwallgång. Nu böjde sig den länge och tog upp ringen med ena handen. Då blef konungasonen glad och förde ringen till den gamla; hon såg på ringen med förundran. “Det är den rätta; första åliggandet har du uppfyllt; nu kommer det andra! Ser du haren framför slottet? Der gå tre hundra oxar i bete, och dem må du äta upp med hull och hår, med horn och ben; och i källaren ligga tre hundra oxhufwuden win, dem må du dricka ut till måltiden; men blir det ett hår öfwer af oxarna eller en droppa af winet, så har du förbrutit ditt lif.“ Konungasonen sporde: “Får jag då inte inbjuda några gäster? Ensam kan det ej smaka mig.“ Den gamla log af ondskan och swarade: “En, men inga fler, får du inbjuda att ha till sällskap wid måltiden.“

Då gick konungasonen till sina tjenare och sade till den tjocke: “Du skall i dag wara min gäst och en gång spisa

dig riktigt mått." Och den tjocke blåste upp sig och förtårde de tre hundra oxarna, så icke ett hår blef öfrigt, och frågade om det inte fanns mer till frukost. Och winet drack han ur sjelfwa tunnorna, utan att behöfwa glas, och skakade, och skakade, för att få i sig den sista droppan. När måltiden war slut, gick konungasonen till den gamla och sade: "Nu är det andra åliggandet uppfyllt." Då blef hon högeligen förundrad, sågande: "Så långt som du har ännu ingen gått; men det tredje återstår;" och hon tänkte: "Jag får wäl makt med dig till slut, ditt hufwud skall icke länge sitta så högt!" Hon sade då: "I afton för jag min dotter till dig i kammaren och lägger henne i din famn; men akta dig att släppa henne, håll henne säkert fast! Jag kommer, när klockan slår tolf, och är hon inte då i dina armar, så har du förlorat." — "Lappri!" tänkte konungasonen, "det är inte alls swårt, jag håller nog ögonen öppna." Då ropade han sina tjenare, berättade hwad den gamla ålagt honom och sade: "Hwem wet hwad der ligger under; försigtighet är bäst; hållen wakt att prinsessan ej slipper ur kammaren!"

När det nu blef natt, förde den gamla sin dotter i konungasonens famn, och derefter lade sig den länge i en omkrets kring dem båda och den tjocke ställde sig för dörren, att ingen lefwande själ måtte komma in. Der sutto de nu begge två och prinsessan talade aldrig ett ord; men wånen sten genom förstret på hennes ansigte, att konungasonen kunde se hennes widunderliga skönhet. Han wände icke ögonen från henne, utan frossade af glädje och kärlek samt trötnade icke att beskåda henne. Detta warade till klockan elfwa, då föll öfwer dem en trolldom, som de icke kunde motstå; de insomnade och i samma ögonblick war prinsessan borta.

De sofwö tungt, tills klockan fattades en qwart i tolf; då war trolldomen wiken och de wakenade allesammans.

"Ack, jemmer och elände!" ropade konungasonen, "nu är jag förlorad."

De trogna tjenarne började också klaga högt, men han, som hörde så wäl, sade:

“Lyft, jag will lofna!”

Han lyfnade ett ögonblick, derefter utbrast han:

“Prinsessan sitter i en klippa tre hundra mil härifrån och klagar öfwer sitt öde!”

“Nu kan du hjälpa, du länge! när du reser dig upp, så är du der med ett par steg.”

“Ja,” svarade den länge, “men han med de skarpa ögonen må gå med, ty han kan skaffa bort klippan.”

Då tog den länge honom med de förbundna ögonen på nacken, och i en handvändning woro de wid den förtrollade

klippan. Den länge löste nu bindeln från kamratens ägon, och han såg på klippan, som genast remnade i tusen bitar.

Derefter tog den länge prinsessan på sin arm, bar henne i ett nu tillbaka, hemtade sedan sin kamrat, och innan flokkan slog tolf, sutto de alla som förut, och woro muntra och glada. På slaget tolf stack trollpackan in sitt fula hufvud med ett grin, som wille hon säga: "Nu är han min!" Hon wiste intet annat än att hennes dotter satt tre hundra mil borta i klippan.

Men när hon fick se henne i konungasonens famn, blef hon försträckt och sade: "Det är en, som kan mer än jag!" Nu hade hon ingenting att invända, utan måtte lofwa konungasonen prinsessan. Dock hwiskade hon sin dotter i örat: "Det är en stor skam att du sålunda blir tagen till äkta genom hans tjenare, och icke får wälja dig en man efter eget tycke."

Prinsessan hade ett stolt sinne, så att hon wredgades der: öfwer; och nästa morgon lät hon föra tillsammans tre hundra kammar wed och sade till konungasonen, att han wäl hade uppfyllt sina tre åligganden, men om hon skulle gifwa sig med honom, måste en sätta sig midt i wedstapeln och uthårda elden. Derwid tänkte hon, att om också tjänarne gjorde allt annat för honom, wille dock ingen låta bränna sig lefwande för honom, utan af kärlek till henne skulle konungasonen sjelf sätta sig i brasan och hon blifwa fri. Men då tjänarne hördet det, sade de: "Wi ha alla gjort något, blott den frusne har ingen ting gjort!" och de togo honom och buro honom in i wedstapeln och tände eld derpå. Snart stod weden i ljus låga och brann i tre dagar, innan allt war förtårdt, och då elden släcktes, satt den frusne midt i mörjan och hackade tänder och darrade som ett asplöf och sade: "Så har jag aldrig förr i mitt lif frusit, och hade det warat längre, skulle jag dödt af köld."

Nu fans ingen undstykt mer. Den stöna prinsessan fick

gista sig med konungasonen och ifrån den dagen fattade hon en beständig kärlek till honom. Den gamla trollpackan följde nästa skärthorsdag med påsk-kåringarne, men trufdes så godt i Blåkulla, att hon aldrig kom igen. De sex trogna tjänarne sprungo åt stogen. Gud wet hwart de se'n togo wägen.

Konungasonen firade ett bröllop, som räckte i sju-långa och tuslånga; och den som berättar sagan wille ge mycket till, om han fått wara med. De byggde bo och de lappade sko... jo, det ska ni tro! Will ni weta mer, så fråga en annan.

